

LIBRISWe know
books

MADELEINE L'ENGLE (1918–2007) s-a născut în 1918 în New York, unde și-a petrecut primii ani de viață. N-a fost o elevă prea bună, pentru că îi plăcea mai mult să scrie poezii, povestiri și însemnări în jurnal decât să-și facă temele pentru școală. A studiat engleza la Smith College și a continuat să scrie, la început fără prea mare succes.

O buclă în timp, prima dintr-o serie de cinci cărți, a fost respinsă de cel puțin 26 de ori înainte să fie publicată, în 1962. Cartea a fost foarte bine primită de public, devenind una dintre cele mai îndrăgite cărți pentru copii din toate timpurile, iar în 1963 a fost distinsă cu faimoasa Newbery Medal.

Madeleine L'Engle a îmbinat în scrierile ei, într-un fel cât se poate de reușit, credința creștină și interesul ei pentru știință. Autoarea s-a stins din viață în 2007, la 88 de ani.

MADELEINE L'ENGLE

O buclă în timp

Traducere din engleză și note
de Andreea Caleman

Ediția a III-a

arthur

Cuprins

Capitolul I.	Doamna Ce	7
Capitolul II.	Doamna Cine	27
Capitolul III.	Doamna Care	44
Capitolul IV.	Umbra Neagră	62
Capitolul V.	Teseractul	81
Capitolul VI.	Mediul Fericit	99
Capitolul VII.	Bărbatul cu ochi roșii	122
Capitolul VIII.	Coloana transparentă	142
Capitolul IX.	IC	154
Capitolul X.	Zero absolut	174
Capitolul XI.	Mătușa Bestia	187
Capitolul XII.	Cele bune și cele slabe ale lumii	204

1 | Doamna C

Era o noapte întunecată și furtunoasă.

În dormitorul ei de la mansardă, înfocolită într-o pătură veche, făcută din petice colorate cusute între ele, Margaret Murry stătea pe marginea patului și se uita la copacii care se încovoiau sub biciul nemilos al vântului. Dincolo de copaci, norii goneau pe cerul nopții. Din când în când, frânturi de lună răzbăteau printre ei, aruncând pe pământ umbre fantomatice, prinse într-un dans nebunesc.

Casa se cutremura.

Înfășurată în pătură, Meg tremura și ea.

De obicei nu-i era frică de vremea rea. „Nu-i vorba doar de vreme“, își zise ea. „Vremea doar a pus capac la toate. Mie mi-a pus capac. Vremea i-a pus capac lui Meg Murphy, care face totul anapoda...”

Școala... Totul era aiurea la școală. Ajunsesese printre ultimii din clasă. În dimineața aceea, unul dintre profesorii ei o dojenise:

— Serios, Meg, nu pricep cum un copil cu părinți eminenți, ca ai tăi, poate avea note atât de proaste! Dacă nu reușești să le îndrepti un pic, va trebui să te las corigentă.

În pauza de prânz, se luase la hartă, încercând să uite vorbele profesorului, dar o colegă i-o trântise verde-n față:

— Poate nu te-ai prins, da' s-a terminat primara! Ce-ai de te porți ca o pitică de clasa întâi?

Iar în drum spre casă un coleg spusese ceva despre „frățiorul ăla idiot“ al ei. Lui Meg atâta îi trebuise să audă: aruncase manualele cât colo pe marginea drumului și tăbărâse pe băiat. Ajunsese acasă cu bluza ruptă și cu un ochi învinețit.

Sandy și Dennys, frații ei gemeni, care aveau zece ani, se întorseseră de la școală cu vreo oră înaintea ei. Când o văzură în ce hal era, îi spuseră scârbiți:

— Ce-ar fi să lași bătaia în grija *noastră*?

„O delincentă, asta sunt“, își spuse Meg posomorâtă. „Așa o să zică. Nu mama, ci... ei. Toți ceilalți... De-ar fi tata aici...“

Dar încă nu se putea gândi la taică-su fără să-i dea lacrimile. Numai maică-sa era în stare să spună firesc: „Când se-ntoarce tatăl vostru...“

De unde să se-ntoarcă? Și când? Sigur maică-sa știa că lumea bârfea. Nu se putea să n-o doară când auzea răutățile alea, așa cum o durea și pe ea. Doar că maică-sa nu lăsa să se vadă. Nimic nu tulbura seninătatea chipului ei.

„De ce nu pot și eu?“ se întrebă Meg. „De ce trebuie să arăt totul?“

Vântul zgâlțâia nemilos fereastra. Meg își strânse mai bine pătura în jurul trupului. Încolăcit pe o pernă, pisoiful gri, pufos, căscă, arătându-și limbuța roz, apoi se cuibări mai bine și adormi la loc.

Toată lumea dormea. Toată lumea, mai puțin Meg. Până și Charles Wallace, „frățiorul idiot“, care, în mod ciudat, de obicei știa negreșit când sora lui era trează și tristă și urca tiptil scările până la camera ei. Dar acum până și Charles Wallace dormea...

Cum de puteau să doarmă liniștiți? La radio se difuzaseră toată ziua avertismente de uragan. Cum de putuseră s-o lase singură acolo, în mansardă, în patul ei șubred, cu cadru de alamă, când știau că acoperișul putea zbura în orice clipă, iar furtuna o putea arunca în văzduhul învolburat al nopții și s-o ducă apoi cine știe unde?

Meg tremura tot mai tare.

„Tu ai vrut camera de la mansardă!“ își zise încrâncenată. „Iar mama te-a lăsat, fiindcă ești cea mai mare. E un privilegiu, nu o pedeapsă.“

— Nu, pe timp de furtună nu-i niciun privilegiu! zise ea cu voce tare.

Aruncă pătura la picioarele patului și se ridică. Pisoiful se întinse tacticos și o privi cu ochi mari și inocenți.

— Culcă-te la loc! îi zise Meg. Bucură-te că ești doar un pisoii, și nu un monstru ca mine!

Fata se privi în oglinda dulapului și se strâmbă, dezvelindu-și dinții acoperiți de aparatul dentar. Cu un gest reflex, își potrive ochelarii pe nas, își trecu mâna prin părul castaniu-deschis, zburându-l de arăta ca o mătură. Oftă din toți rărunchii, un suspin ce mai că acoperi vaietul vântului.

Podeaua din scânduri mari și late era rece. Vântul pătrundea prin crăpăturile pervazului, în ciuda ferestrei

duble, și urla neobosit în hornurile casei. Jos, la parter, Fortinbras, câinele mare și negru al familiei, începu să latre. Era speriat și el, pesemne. Dar de ce? Fortinbras nu lătra niciodată fără motiv.

Deodată își aminti că, atunci când fusese la poștă să ridice corespondența, lumea vorbea de un vagabond care furase douăsprezece cearșafuri de la doamna Buncombe, nevasta polițistului. Încă nu-l prinseseră și poate că acum se îndrepta spre casa lor singuratică, aflată pe un drum lăturalnic. Poate că-i mai trebuiau cearșafuri. Meg nu dăduse prea multă atenție discuției despre vagabond, căci poștărița o întrebuse, cu un rânjat mieros, dacă avea vești de la taică-su.

Meg ieși din cămăruța ei și își croi drum printre umbrele mansardei. Se lovi de masa de ping-pong. „O vânătaie pe șold îmi mai lipsea!“ își zise.

Pe urmă se lovi de vechea ei casă pentru păpuși, de căluțul de lemn al lui Charles Wallace și de trenulețul electric al gemenilor.

— De ce mi se-ntâmplă toate numai mie? se rățoi ea la un urs mare de pluș.

Coborî scările, se opri și ascultă. Niciun zgomot din camera lui Charles Wallace, aflată în dreapta scărilor. Și niciun foșnet din stânga, din camera părinților, unde mama dormea singură în patul uriaș. Se duse în vârful picioarelor spre camera gemenilor, tot potrivindu-și ochelarii pe nas, de parcă asta ar fi ajutat-o să vadă mai bine în întuneric. Dennys sforăia. Sandy mormăi ceva despre baseball, apoi

amuți. Gemenii n-aveau nicio grijă pe lume. Nu erau elevi de frunte, dar nici slabi. În general se mulțumeau cu un lung șir de „bine“, între care mai scăpau câte un „foarte bine“ sau „suficient“. Atletici și plini de forță, erau alergători rapizi și buni la multe sporturi. Când se făceau glume pe seama celor din familia Murry, nu erau niciodată despre Sandy sau Dennys.

Ieși din camera gemenilor și coborî la parter, având grijă să evite treapta a șaptea care scârțâia. Fortinbras nu mai lătra. Asta însemna că nu era vagabondul, altfel Fort nu s-ar fi oprit dacă era vreun străin prin preajmă.

„Și dacă totuși vine vagabondul? Dacă are cuțit? N-avem vecini, n-are cine să ne audă, putem să țipăm mult și bine. Nu i-ar păsa nimănui, oricum...“

„Ia să-mi fac niște cacao cu lapte“, se hotărî Meg. „Asta o să mă-nveselească un pic și, măcar, dacă vântul smulge acoperișul, n-o să fiu în pod să mă ia și pe mine pe sus.“

Lumina era deja aprinsă în bucătărie. Așezat la masă, Charles Wallace bea lapte și mânca pâine cu gem. Părea tare mic și vulnerabil, cum stătea el acolo, singur, în bucătăria de modă veche, un băiețel blond în pijama albastră, decolorată, bălângănindu-și picioarele mult deasupra podelei.

— Salut! zise el vesel. Te-așteptam.

De sub masă, de la picioarele lui Charles Wallace, se iți gâtul zvelt și negru al lui Fortinbras, care aștepta cumințe să-i pice și lui vreo firimitură, două. O salută pe Meg întinzându-și capul spre ea și dând bucuros din coadă. Pe

Fortinbras îl găsiseră pe prag, într-o noapte de iarnă, un cățeluș pricăjit, numai piele și os, abandonat de cine știe cine. Era jumătate setter englez, jumătate ogar, așa le zisese tata. Grațios și întunecat, Fort avea o frumusețe aparte.

— De ce n-ai venit sus? întrebă Meg, vorbindu-i fratelui ei de parcă erau de-o vârstă. M-am speriat rău de tot!

— E prea mult vânt acolo în pod, la tine, răspunse băiețelul. Știam c-o să cobori. Am pus lapte la încălzit. Cred că-i deja fierbinte.

Cum de știa Charles Wallace întotdeauna ce era cu ea? Cum își dădea seama? Nu părea să știe, ori poate nu-i păsa, ce gândeau Dennys sau Sandy. În schimb, îi plăcea să le scootoască mințile lui Meg și mamei lor și o făcea cu o precizie înspăimântătoare.

Oare de frică vorbeau oamenii în șoaptă despre copilul cel mai mic al familiei Murry? Ziceau că nu era tocmai normal... „Oamenii deștepți au adesea copii anormali. Ceilalți doi băieți par în regulă, copiii drăguți, dar fetița aia urâtică și băiatul cel mic nu cred că-s întregi la minte“, auzise Meg odată la cineva.

E adevărat, Charles Wallace rar vorbea dacă era cineva în preajmă, așa că mulți își închipuiau că încă nu învățase să vorbească. Dar era la fel de adevărat că nu vorbise deloc până pe la patru ani. Meg se albea de furie când vedea cum oamenii se holbau la Charles și, cu un „țțț“, dădeau din cap cu părere de rău.

— Nu-ți face griji pentru Charles Wallace, îi spusese odată tata, chiar înainte să plece, Meg își amintea bine.

Nu-i nimic în neregulă cu mintea lui. Doar că face lucrurile în felul lui și-n ritmul lui.

— Nu vreau s-ajungă un prost, ca mine, spusese Meg.

— Draga mea, nu ești deloc proastă, nici gând de așa ceva! o liniștise tata. Ești ca Charles Wallace. Dezvoltarea ta are propriul ei ritm, pur și simplu nu e ca a altor copii.

— Și de unde știi, mă rog? întrebasese Meg. De unde știi că nu-s proastă? Sau zici așa doar pentru că mă iubești?

— Te iubesc, dar nu de asta-ți spun că știu. Mama și cu mine ți-am făcut o serie de teste...

Da, așa era. Meg își dăduse seama că unele dintre „jocurile“ pe care le jucase cu părinții ei erau un fel de teste și că fuseseră mai mult pentru ea și pentru Charles Wallace decât pentru gemeni.

— Teste de inteligență?

— Da, unele dintre ele.

— Și e bun coeficientul meu?

— Foarte bun.

— Cât e?

— N-am să-ți spun. Dar poți fi sigură că atât tu, cât și Charles Wallace veți putea face aproape orice vreți când veți fi mari. Stai numai să-nceapă Charles Wallace să vorbească și-o să vezi!

Câtă dreptate avusese, cu toate că plecase înainte ca frățiorul ei să înceapă să vorbească. Charles se pornise într-o bună zi, direct în propoziții complete, sărind peste etapa gânguritului de bebeluș. „Ce mândru ar fi fost tata de el!“

— Ia vezi dacă n-a fiert laptele, îi spuse Charles Wallace, cu o pronunție corectă și mai clară decât a multor copii de cinci ani. Știi că nu-ți place cu caimac!

— Ai pus de două ori mai mult decât era nevoie! zise Meg aruncând o privire în ibric.

Charles Wallace încuviință cu seninătate:

— M-am gândit că poate vrea și mama.

— Ce să vreau? se auzi vocea mamei din pragul bucătăriei.

— Cacao cu lapte, spuse Charles Wallace. Vrei și un sendviș cu lebăr și brânză topită? Îți fac cu plăcere dacă vrei.

— Mi-ar plăcea, da, zise doamna Murry, dar pot să-mi fac și singură dacă ești ocupat.

— Niciun deranj! spuse Charles Wallace.

Se dădu jos de pe scaun și se îndreptă spre frigider, cu pași mărunți și moi în șosetele de la pijama, ca o pisicuță mergând pe pernițe.

— Tu, Meg? Sendviș?

— Da, mersi, răspunse Meg. Dar nu cu lebăr. Avem roșii?

Charles Wallace se uită în lada cu legume din frigider:

— Da, una. Mamă, pot s-o pun pe toată pe sendvișul lui Meg?

— Nici c-ai putea s-o pui într-un loc mai bun! răspunse doamna Murry zâmbind. Vorbește mai încet, Charles, dacă nu vrei să te trezești cu gemenii aici.

— Nuuu, puțină *exclusivitate*! zise Charles Wallace. Noul meu cuvânt pentru azi! Impresionant, nu?

— Nemaipomenit! spuse doamna Murry. Meg, vino să-ți văd un pic vânătaia!

Meg îngenunche la picioarele mamei. Lumina și căldura bucătăriei o liniștiseră și uitase de fricile din mansardă. Ibriul cu cacao răspândea o aromă delicioasă. Pe pervazul ferestrei înfloriseră mușcatele, iar pe masă era un buchet de crizanteme mici, galbene. Perdelele roșii, cu modele geometrice verzi și albastre, erau trase și dădeau încăperii un aer vesel. Soba torcea ca un motan mare și somnoros. Afară, vântul singuratic încă izbea zidurile casei, dar, în atmosfera caldă și familiară a bucătăriei, furia rafalelor, care o îngrozise pe Meg sus la mansardă, părea îmblânzită acum. Sub scaunul doamnei Murry, Fortinbras căscă mulțumit.

Doamna Murry atinse ușor obrazul vânat al lui Meg. Fetita o privi, pe jumătate ursuză, pe jumătate cu admirație. Nu era ușor să ai o mamă care era nu doar om de știință, ci și o adevărată frumusețe. Părul roșu ca focul al doamnei Murry, pielea albă ca laptele și ochii violeți, cu gene lungi și negre, erau și mai spectaculoase în comparație cu trăsăturile de-a dreptul banale ale fiicei sale. Părul lui Meg fusese cât de cât acceptabil atâta vreme cât îl purtase împletit în codițe. Când începuse liceul însă, se tunsese scurt și acum se luptau amândouă, și ea, și maică-sa, să-l aranjeze cumva, dar o parte se încăpățâna să se onduleze, pe când cealaltă rămânea complet dreaptă, așa că arăta mult mai rău decât înainte.

— Nu prea știi ce-nseamnă moderația, draga mea, nu-i așa? întrebă doamna Murry. O bună măsură în toate, asta

înseamnă, ceva ce mă tem că n-ai să-nveți vreodată. Ce vânătaie urâtă ți-a făcut Henderson! Apropo, după ce te-ai dus la culcare, a sunat maică-sa să se plângă că l-ai lovit rău. I-am zis că, din moment ce e cu un an mai mare și cu vreo zece kilograme mai greu decât tine, eu ar trebui să mă plâng. Dar a ținut-o pe-a ei, cum că tu ești de vină.

— Depinde cum pui problema, zise Meg. De obicei oamenii zic că-i vina mea, indiferent cum s-au întâmplat lucrurile. Ba chiar și dacă n-am avut nimic de-a face cu situația. Îmi pare rău că m-am bătut cu el. A fost o săptămână groaznică și am numai gânduri negre.

Doamna Murry îi mângâie blând cășorul zburlit:

— De ce atâtea gânduri negre?

— Urăsc să fiu ciudata școlii! răspunse Meg. Și nici lui Sandy și Dennys nu le e ușor. Nu știu dacă ei chiar sunt ca toți ceilalți sau doar se prefac foarte bine. Încerc și eu să mă prefac, dar n-ajută la nimic.

— Tu ești mult prea onestă ca să fii în stare să pretinzi că ești... cine nu ești, spuse doamna Murry. Îmi pare rău, Meglet. Poate că tata te-ar fi ajutat cumva, de-ar fi fost aici. Eu una nu cred că pot face nimic, va trebui să te descurci singură o vreme. Peste ceva timp, totul ți se va părea mai ușor... Dar asta nu te-ajută cu nimic acum, nu?

— Dacă n-aș fi atât de urâtă... Dacă-aș fi drăguță ca tine...

— Mama nu-i deloc drăguță, e frumoasă! anunță Charles Wallace, felind bucata de lebăr. Și pun pariu că era urâtă rău la vârsta ta.

— Câtă dreptate ai! aprobă doamna Murry. Peste o vreme, Meg...

— Mamă, vrei și salată pe sendviș? întrebă Charles Wallace.

— Nu, mulțumesc.

Băiețelul tăie frumos sendvișul, îl puse pe o farfurie pe care i-o așeză mamei în față.

— Vine imediat și-al tău, Meg! Cred că trebuie să vorbesc cu doamna Ce despre tine.

— Cine-i doamna Ce?

— Deocamdată este o chestie *exclusivistă*, zise Charles Wallace. Să-ți pun și sare cu aromă de ceapă?

— Da, mersi.

— De la ce vine Ce? întrebă doamna Murry.

— Asta-i numele ei, răspunse Charles Wallace. Știi casa veche din pădure, cu acoperiș de țiglă, de care nu se apropie copiii că zic că-i bântuită? Acolo locuiesc ele!

— Ele? se miră Meg.

— Doamna Ce și cele două prietene ale ei. Mă plimbam pe acolo cu Fortinbras acum vreo două zile, când tu și gemenii erați la școală. Ne place să ne plimbăm prin pădure, știi. Fort s-a luat după o vererită, iar eu m-am dus după el, bineînțeles. Așa am ajuns la casa bântuită. Se poate zice că ne-am întâlnit din întâmplare.

— Bine, dar nu locuiește nimeni acolo, zise Meg nedumerită.

— Ba da, doamna Ce și prietenele ei! Sunt foarte simpatice.

— De ce nu mi-ai zis nimic despre asta până acum? Întrebă doamna Murry. Știi bine că n-ai voie să pleci de-acasă fără să ceri voie, Charles!

— Știu, spuse Charles. De asta nici nu ți-am povestit. Am fugit după Fortinbras fără să mă gândesc. Și pe urmă am hotărât că... în fine, mi-am zis că-i mai bine să le păstrez pentru vreo urgență.

O pală năprasnică de vânt se izbi de casă și o cutremură din temelii și, deodată, ploaia începu să biciuie ferestrele:

— Nu-mi place vântul ăsta! spuse Meg neliniștită.

— O să zboare ceva țigle de pe casă, asta-i clar! spuse doamna Murry. Dar casa asta a rezistat vreme de aproape două sute de ani, Meg, mă gândesc că mai ține un pic. Dealul nostru a ținut piept multor furtuni.

— Dar ăsta-i uragan! se tângui Meg. Așa au zis la radio, că-i uragan!

— E octombrie, spuse doamna Murry. De obicei sunt furtuni în octombrie.

Când Charles îi întinse lui Meg farfuria cu sendvișul, Fortinbras ieși de sub scaun. Scoase un mârâit lung, gutural și văzură cu toții cum blana întunecată i se zbârlește încet. Lui Meg i se făcu pielea de găină.

— Ce-i? întrebă ea alarmată.

Fortinbras se uita țintă la ușa care dădea din bucătărie în laboratorul doamnei Murry, amenajat în vechea lăptărie din piatră. Iar dincolo de laborator era o cămară din care se putea ieși direct afară. Doamna Murry se străduise să-i învețe pe copii să intre în casă prin garaj sau pe ușa

principală, așa că de obicei nu intra nimeni pe acolo. Fortinbras însă mârâia chiar la ușa laboratorului, nu la cea dinspre garaj.

— Mamă, sper că n-ai uitat cine știe ce substanțe chimice urât mirositoare fierbând pe arzătorul Bunsen, zise Charles Wallace.

Doamna Murry se ridică:

— Nu, dar ar fi bine să mă duc să văd ce-l supără pe Fort.

— Vagabondul! Sigur e vagabondul! zise Meg tulburată.

— Ce vagabond? întrebă Charles Wallace.

— Vorbeau azi după-amiază la poștă cum că un vagabond i-a furat cearșafurile doamnei Buncombe.

— Atunci să fim cu ochii pe fețele de pernă, spuse doamna Murry amuzată. Într-o noapte ca asta cred că nici vagabonzii nu rătăcesc pe-afară, Meg.

— Ba poate că tocmai de-aia *este* afară și caută adăpost ca să *nu* mai fie pe-afară! se văită Meg.

— În cazul ăsta, i-am putea oferi hambarul până dimineață, spuse doamna Murry și se îndreptă hotărâtă spre ușă.

— Vin cu tine! zise Meg cu o voce ascuțită.

— Nu, Meg, rămâi cu Charles și mănâncă-ți sendvișul!

— Să mănânc, auzi! exclamă fetița după ce doamna Murry ieșise. Parcă de mâncat îmi arde mie acum!

— Mama poate să-și poarte singură de grijă, zise Charles. Din punct de vedere fizic, vreau să spun.

Însă Meg băgă de seamă că, așezat pe scaunul tatălui lor, Charles lovea neliniștit stinghia de sprijin pentru picioare,

ceea ce spunea multe, căci Charles Wallace, spre deosebire de alți copii mici, putea să stea cuminte pe scaun dacă nu-l preocupa nimic.

După câteva clipe, ce părură o veșnicie, doamna Murry se întoarse și ținu ușa deschisă, lăsând să intre... oare era vagabondul? Părea cam mic de statură pentru un vagabond. Vârsta sau sexul erau imposibil de ghicit, întrucât creatura era complet înfosită în haine. Capul îi era îmbrobodit în eșarfe de diverse culori și, peste ele, era îndesată o pălărie bărbătească. Un șal de un roz țipător, pus peste un palton grosolan și cizme de cauciuc completau ținuta arătării.

— Doamnă Ce, întrebă Charles suspicios, ce căutați aici? Mai ales la ora asta?!

— Nu-ți face griji, drăguțul meu, se auzi o voce venind de undeva de sub gulerul ridicat al paltonului, șal, eșarfe și pălărie, o voce scârțâitoare ca o poartă neunsă, dar, cumva, deloc neplăcută.

— Doamna, ăăă, doamna Ce zice că s-a rătăcit, spuse doamna Murry. Vreți un pic de cacao cu lapte, doamnă Ce?

— Cu mare plăcere! răspunse doamna Ce și își scoase pălăria și șalul roz. De rătăcit nu mă rătăceam eu, problema e că m-a luat vântul pe sus și m-a abătut din drum. Și, când mi-am dat seama că m-a adus în pragul casei micuțului Charles Wallace, mi-am zis că-i mai înțelept să intru să-mi trag sufletul înainte să purced mai departe

— De unde știați că-i casa lui Charles Wallace? întrebă Meg.

— După miros, răspunse doamna Ce.

Apoi se apucă să-și scoată eșarfele, una câte una: un șal ecosez colorat, cu motive albastre și verzi, o eșarfă cu imprimeu cu flori galbene, o eșarfă Liberty¹ aurie și o basma cu roșu și negru. De sub toate acestea, se ivi creștetul doamnei Ce. Părul rar și cărunt era strâns în vârful capului, într-un coc mic, dar îngrijit. Ochii îi licăreau vioi, avea nasul mic și rotund ca o biluță și gura zbârcită ca un măr de toamnă.

— Mmm, ce cald și bine-i aici! zise ea.

— Vă rog, luați loc! spuse doamna Murry, oferindu-i un scaun. Doriți un sendviș, doamnă Ce? Eu am mâncat unul cu brânză topită și lebăr, Charles unul cu gem, iar Meg cu salată și roșii.

— Hm, ia să vedem... chibzui doamna Ce. Mie cel mai mult îmi place caviarul rusesc.

— Ați tras cu ochiul! țipă Charles indignat. E pentru ziuă mamei, nu vă dau!

Doamna Ce oftă adânc.

— Am zis *nu!* strigă iar Charles. Mamă, nu te lăsa impresionată, că mă supăr rău! Ce-ați zice de-un sendviș cu ton, doamnă Ce?

— Fie, spuse doamna Ce blajin.

— Îi fac eu! se oferi Meg și se îndreptă spre cămară să aducă o conservă cu ton.

„Pe legea mea!“ își zise Meg. „Baba asta intră ca la ea acasă și mamei nu i se pare nimic ciudat. Pun pariu că ea

¹ Imprimeu textil al cărui nume provine de la sir Arthur Liberty (1843–1917), vestit negustor londonez, fondatorul lanțului de magazine Liberty & Co.